

Yerbilimlerinde Ustalar

Prof. Dr. Reşat İZBIRAK

ÖZGEÇMİŞİ

Reşat İZBIRAK (Harput 1911), Coğrafyacı ve yerbilimci. İstanbul Üniversitesi Coğrafya Bölümünü bitirdi (1934), 1935'te devlet imtihanlarını kazanarak ihtisas yapmak üzere Berlin Üniversitesine gönderildi, doktora çalışmalarını yaptı ve "Geomorphologische Studien im westlichen Bayeri Schen Walde" adlı tezini hazırladı. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinde asistan (1939), doçent (1944), profesör (1953) oldu. Aynı yıl Fiziki Coğrafya ve Jeoloji kürsüsü başkanlığına seçildi.

Prof. Dr. Reşat İzbırak, Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde, özellikle iç ve Doğu Anadoluda coğrafya gezileri, jeomorfoloji araştırmaları yapmış, yerbilimleri alanındaki bilimsel incelemelerini kitap ve makaleler halinde yayımlamıştır. Başlıca yapıtları şunlardır:

- 1 — Akdağ ile güney çevresinde jeomorfoloji gözlemleri... Ankara Ü. yay, 1948.
- 2 — Geomorphologische Beobachtungen im Oberen Kizilirmak-und Zamanti-Gebiet. Münih Univ. yay, 1962.
- 3 — Cilo Dağı ve Hakkâri ile Van Gölü çevresinde coğrafya araştırmaları. Ankara Univ. yay, 1951.
- 4 — Coğrafya Terimleri Sözlüğü. İngilizce, almanca, fransızca karşılıkları ile. 1964 (yeni baskısı 1977).
- 5 — Türkiye'nin Jeomorfografik Haritası. I:I 850 000 ölçekli, renkli, 1968.
- 6 — Türkiye'nin Jeomorfoloji Haritası. I:3 000 000 ölçekli, renkli, 1976.
- 7 — Analitik Jeomorfoloji. Ankara Univ. yay, 1958.
- 8 — Sistematiğ Jeomorfoloji. Harita Genel Md. yay, 1955; yeni bask. 1969, 1977.
- 9 — Türkiye 1. Büyük boyutta. 1972. Millî Eğ. Bk. yay. (Doğal kaynaklar).
- 10 — Türkiye II. Büyük boyutta. 1973. Kültür Bk. yay. (beseri ve ekonomik).
- 11 — Geography of Turkey. Büyük boyutlu, renkli, 1976.
- 12 — Arazide çalışma ve hazırlıkları. 1975.
- 13 — Pratik olarak taşları tanıma bilgisi. 1969.
- 14 — Sular Coğrafyası I ve II. 1962.
- 15 — Jeomorfoloji Tatbikat Atlası ve Kılavuzu. 1978.

R. İzbırak'ın yerbilimleri alanında, birçok makaleleri vardır. R. İzbırak, öğretim üyesi olarak, yerbilimleri alanında üniversitede değerli elemanlar yetiştirmiştir. Harita Genel Müdürlüğü'nde uzun yıllar jeomorfoloji dersleri vermiş, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi öğrencilerine de birkaç yıl bu dersi okutmuş, yerbilimlerinin bu alanlarda da yaygınlaşmasına katkıda bulunmuştur.

Prof. Dr. İhsan ÖZDOĞAN

Hayat Hikâyesi

1913 yılında Kastamonuda doğmuştur. İlk, orta ve lise öğretimini, aynı şehirde yapmış, 1932 yılında, Kostamunu Lisesinden mezun olduktan sonra, Milli Eğitim Bakanlığında, Fransa'da, Nancy şehrine gönderilmiş ve Fizik-Kimya lisansı diploması ile 1937 yılında yurda dönmüştür.

İstanbul Üniversitesi, Fen Fakültesi Denel Fizik Kürsüsüne asistan olarak atanmış (29.12.1937-1.8.1938).

Askerlik görevini 1938-1939 yılları arasında yapan İ. Özdoğan, terhis olduktan sonra yeniden Denel Fizik Kürsüsüne asistan olarak atanmıştır (25.12.1939).

1946'da, Doktorasını tamamlamış ve 1950 de de Doçentlik imtihannı geçerek aynı yıl, Denel Fizik Kürsüsüne eylemlı doçent olarak atanmıştır.

1951-1953 yılları arası, 2 yıl süre ile Unesco bursu ile Paris, Jeofizik Enstitüsünde Jeofizik öğretim ve eğitimi görmüş ve bir araştırma ile yurda dönmüştür (Liste No. 3).

1953 yılında, Fen Fakültesinde ilk defa kurulan Jeofizik Enstitüsüne nakli yapılmış ve adı geçen Kuruluşa, öğretim faaliyetine katılmıştır.

1955 yılında, 6 ay süre ile Londra Üniversitesi, Queen Mary College de araştırmalara katılmış (Bkz. liste No. 4),

1960 yılında Jeofizik Kürsüsünde açık bulunan kadroya, Profesör olarak atanmıştır.

1960 yılından bu yana, Jeofizik Kürsüsü Direktörü, olarak çalışmış ve 1977 yılında Jeofizik Bölümü Başkanlığına atanmıştır.

1970-1975 yılları arasında, Türkiye, Milli Jeodezi-Jeofizik Birliği, Jeomağnetizma ve Aeronomi Bölümü, Milli Temsilcisi görevinde bulunmuştur.

YAYINLARI:

1. Détermination des vibrations propres d'un quartz, piézoélectrique à l'aide de circuit et de l'interféromètre acoustique de Pierce. (Thèse de Doctorat). Revue de la Fac. des Sc. de l'Univers. d'Istanbul. Séerie A, T: XII, Pasc. 2. 1947.
2. Dispersion de la vitesse du son dans l'ammoniac gazeux. (These de Dozenture). Revue de la Fac. des Sc. de l'Univers. d'Istanbul Séerie A, T: XV, Pasc. 2. 1950.

3. Variomètre électromagnétique pour la composante verticale. Ann. de Géophysique, Paris, T: 9, Fasc. 2. 1953.
4. The effect of Diffusion on the vertical distribution of ionization in a quiet F-region. (En collaboration avec V.C.A. Ferraro). Journ. At. and Terr. Vol. 12, London 1958.
5. Sur l'étude statistique de la température de l'air à Istanbul. Revue de la Fac. Sc. de l'Univers. d'Istanbul. Serie C, T: XXIII, Fasc. 1. 1958.
6. Sur les relations entre l'activité radio-électrique solaire et les orages magnétiques à début boursique. Revue de la Fac. des Sc. de l'Univers. d'Istanbul Serie C, T: XXIII, Fasc. 2. 1958.
7. Baise géomagnétiques en Turquie. Première partie: Etudes statistiques. Revue de la Fac. Sc. de l'Univers. d'Istanbul. Série C, T: XXVI, Fasc. 3-4. 1961.
8. Sismoloji, Prof. Coulomb'dan tercüme.
9. L'Eclipse de Soleil du 20 Mai 1966. (İz Özdoğan-T. Bulut.) Solar Eclipse and the Ionosphere. Plenum Press. 1970.

IDARE ETTİĞİ PROJELER:

1. Türkiye'de İyonosfer Araştırmalarına giriş: İstanbul'daki sporadik-E tabakasının incelenmesi. TBTAK Projesi No. MAG 64. 1966.
2. İstanbul'daki Es'nin incelenmesi. NATO Projesi 1962.
3. Mağnetik değişimler ve İyonosfer olaylarıyla ilişkileri, NATO Projesi 1965.

ORGANİZE ETTİĞİ SIMPOZYUM:

Planetary Atmospheres
Advanced Study Institute
İstanbul, 1972.

SCIENTIFIC DIRECTORS

Dr. J. O. Thomas
Physics Department,
Imperial College.
Univ. of London.

Dr. İ. Özdoğan
Geophysics Institute.
University of İstanbul.